

Důvodová zpráva

I. Obecná část

Návrh obecně závazné vyhlášky je předkládán v návaznosti na schválený záměr zakázat vypouštění tzv. lampionů štěstí (usnesení ZHMP č. 13/4 ze dne 23. 1. 2020), a k realizaci opatření týkajících se používání pyrotechniky při oslavách na přelomu roku, která by na základě ustanovení § 44 odst. 3 písm. a) zákona o hlavním městě Praze, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, omezila používání uvedených výrobků.

K odpalování pyrotechnických výrobků na území města, vydalo hlavní město Praha s účinností od 1. dubna 2017 obecně závaznou vyhlášku č. 4/2017 Sb. hl. m. Prahy, o používání pyrotechnických výrobků v hlavním městě Praze. Předmětem této vyhlášky je regulace pyrotechnických výrobků při jejich používání k tzv. zábavním účelům ze strany veřejnosti a osob s odbornou způsobilostí v případě, že provádí ohňostroje nebo ohňostrojné práce nepodléhající povolení.

V předkládaném návrhu vyhlášky zůstávají důvod a působnost této právní úpravy zachovány, ale zpřisňuje se úprava dotýkající se Silvestra a Nového roku a nově se zavádí celoroční zákaz používání lampionů štěstí. K zamezení živelného odpalování pyrotechniky laickou veřejností, ke kterému dochází na Silvestra a Nový rok zejména v nočních hodinách nejen v centru města, se navrhuje zrušit výjimku, která pro tyto dny platí a odpalování pyrotechniky veřejností po uvedené dny zakázat. Dosavadní výjimka pro Silvestra a Nový rok se proto nahrazuje zákazem odpalování pyrotechniky laickou veřejností (§ 3 odst. 1). Zákaz na Silvestra a Nový rok, stejně tak jako v dalších vymezených dnech, však i nadále nebude platit pro ohňostroje a ohňostrojné práce prováděné osobami s odbornou způsobilostí (§ 4 odst. 2); v tomto se úprava ponechává beze změny, obdobně jako se nenavrhuje rušit přílohu č. 1 dosud platné OZV, která široké veřejnosti umožňuje odpalovat pyrotechniku na místech a v čase zde uvedených.

Návrh vyhlášky pro zjednodušení již v ustanovení o používání pyrotechnických výrobků nepočítá na rozdíl od platné úpravy s konkrétním výčtem pyrotechnických výrobků, jak je nyní uvedeno v § 3 odst. 1 a 2, ale používá jen obecný pojem „pyrotechnický výrobek“. Vzhledem k tomu, že vládou již projednaná novela zákona o pyrotechnice nově postihuje pouhé držení pyrotechnického výrobku, který může nakupovat a používat jen osoba s odbornou způsobilostí (tj. pyrotechnické výrobky určené pro ohňostrojné práce F4 a T2 – nejvyšší nebezpečnosti), není již třeba tento dosavadní deficit zákona nadále suplovat obecně závaznou vyhláškou.

Nově se v souladu s výše uvedeným záměrem, schváleným ZHMP navrhuje zakázat vypouštění tzv. lampionů štěstí. Materiál tento výrobek pro dosud chybějící definici vymezuje v § 5. Pro rizika požáru vznikající tím, že v sobě výrobek při neřízeném a nekontrolovatelném letu uchovává po určitou dobu otevřený oheň, se pro ochranu obyvatelstva a prevenci majetkových škod navrhuje zákaz pro celé území hlavního města Prahy.

Vzhledem k tomu, že jde o nový návrh obecně závazné vyhlášky, navrhuje se zrušit platnou vyhlášku.

II. Zvláštní část

K § 1 – Účel

Účelem vyhlášky je uložení stanovených povinností zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Používáním pyrotechnických výrobků (včetně provádění ohňostrojů a ohňostrojných prací) a vypouštěním tzv. lampionů štěstí do volného prostředí totiž jinak dochází, popř. může docházet, k narušení veřejného pořádku a k ohrožení bezpečnosti, zdraví a majetku.

K § 2 – Oblast působnosti

Toto ustanovení působnost navrhované vyhlášky vymezuje negativně, tj. navrhovaná vyhláška se nevztahuje:

a) na používání pyrotechnických výrobků, které jsou mimo oblast působnosti zákona o pyrotechnice [tj. podle § 2 odst. 2 zákona o pyrotechnice to jsou: *a) pyrotechnické výrobky, které jsou určeny k nekomerčnímu využití ozbrojenými silami České republiky, ozbrojenými bezpečnostními sbory České republiky nebo Hasičským záchranným sborem České republiky, b) pyrotechnické výrobky vyrobené nebo dovezené pro potřeby Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva za účelem jeho činností stanovených v § 52 zákona o pyrotechnice, c) námořní zařízení podle jiných právních předpisů, d) pyrotechnické výrobky určené pro použití v leteckém a kosmickém průmyslu, e) kapsle určené výhradně pro hračky podle jiných právních předpisů, f) výbušniny podle jiných právních předpisů, g) střelivo a munice, h) zábavní pyrotechniku vyrobenou pro vlastní potřebu výrobce se sídlem na území České republiky, kterou Úřad schválí výlučně pro používání na území České republiky a která zůstává na území České republiky],*

b) na ohňostrojnou práci, která podléhá povolovací povinnosti zákona o pyrotechnice (pro takovou činnost vydání povolení předchází účastenství obce ve správním řízení, která se může k provedení ohňostrojné práce vyjádřit, proto není třeba ji regulovat prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, která by byla navíc v kolizi s rozhodovací činností, kterou zákon svěřuje příslušnému obvodnímu báňskému úřadu),

c) na pyrotechnické výrobky kategorie P1 nebo P2, pokud jsou používány k technickým účelům, pro které byly vyrobeny. Jde např. o součást zabezpečovacího zařízení (např. k aktivaci airbagu a bezpečnostního pásu), či k jiným technickým účelům. Naopak nelze tyto pyrotechnické výrobky použít pro jiné než technické účely - např. k zábavním účelům,

d) na používání pyrotechnických výrobků, které dále není pro charakter jejich použití žádoucí nebo nezbytné regulovat navrhovanou vyhláškou:

1. jde o pyrotechnické výrobky, které jsou podle zákona o pyrotechnice používány při vystavování na veletrzích, výstavách a předváděcích akcích za účelem jejich uvádění na trh. Požadavky na bezpečnostní opatření k zajištění protipožárních opatření, označení, skladování a používání pyrotechnických výrobků, vymezení a zajištění ohroženého prostoru a podmínky při jejich vystavování stanoví Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhláškou; proto není žádoucí používání těchto pyrotechnických výrobků upravovat navrhovanou vyhláškou,

2. obdobně nelze regulovat navrhovanou vyhláškou pyrotechnické výrobky, které jsou používány při záchranných akcích (např. k osvětlení místa dopravní nehody za snížené viditelnosti) nebo pyrotechnické výrobky, které jsou používány jako signály v nouzi (např. použití světlice na plavidle, které je v nouzi),

3. navrhovaná vyhláška se nevztahuje na pyrotechnické výrobky, které jsou používány pro filmové a televizní produkce, a to jen za předpokladu, že příslušný silniční správní úřad pro účely audiovizuální tvorby vydá povolení ke zvláštnímu užívání komunikace. Uvedený správní orgán může v rozhodnutí případně uložit omezující opatření, proto není nezbytné používání pyrotechniky pro uvedený účel regulovat vyhláškou,

4. návrh vyhlášky taktéž nepůsobí vůči pyrotechnickým výrobkům kategorie T1, pokud neprodukují imise hluku a jsou použity jako součást divadelního nebo hudebního představení na scénách nebo pro účely filmové nebo televizní produkce. Vychází se z toho, že výrobky uvedené kategorie představují malé nebezpečí (srov. odst. 2 písm. a) přílohy 1 k zákonu o pyrotechnice), přičemž pokud nebudou produkovat

imise hluku a budou použity k uvedenému účelu, je pro charakter uvedené činnosti výjimka z působnosti vyhlášky namíste,

5. z působnosti navrhované vyhlášky jsou konečně vyloučeny pyrotechnické výrobky, které jsou používány pro výcvikové a předváděcí účely vyjmenovaných složek. Pro charakter použití těchto pyrotechnických výrobků není žádoucí, aby je navrhovaná vyhláška regulovala. Vyjmenované složky pro plnění svých úkolů potřebují v praxi provádět výcvik, mj. za použití zábavní pyrotechniky, aby např. simulovaly demonstrace a jiné situace, při kterých je zábavní pyrotechnika používána v rozporu se zákonem. Pro tyto situace je nutné cvičit nejen samotné členy uvedených složek (nejčastěji příslušníky Policie ČR a obecní - městské policie), ale i služební psy a koně. Vzhledem k tomu, že na území hl. m. Prahy může probíhat v rámci meziměstské spolupráce společné cvičení a předváděcí akce obecních (městských) policií takových obcí (měst) s potřebou odpálit pyrotechnický výrobek určený ke komerčním účelům, je výjimka z působnosti vyhlášky vztažena na obecní policii bez ohledu na obec (město), která ji zřídila.

K § 3 – Používání pyrotechnických výrobků

Toto ustanovení zejména cílí na odpalování pyrotechnických výrobků, které jsou volně prodejné široké veřejnosti (jen v závislosti na věku kupujícího).

Odstavec 1 nově zavádí zákaz odpalování pyrotechnických výrobků na Silvestra a Nový rok, a to bez výjimky.

Odstavec 2 potom stanoví, že v ostatní dny (než 1. ledna a 31. prosince) lze odpalovat pyrotechnické výrobky v době od 10:00 do 22:00 hodin, a to pouze na místech uvedených v příloze k této vyhlášce. Z toho plyne, že na ostatních místech, a mimo vymezený čas na všech místech, je odpalování pyrotechnických výrobků, stejně tak jako na Silvestra a Nový rok, zakázáno.

Pyrotechnické výrobky na zákazem dotčených místech nelze odpalovat ani ze soukromých pozemků, balkonů, lodžii, teras či střech domů, apod., neboť používání pyrotechnických výrobků i na těchto místech je způsobilé narušit veřejný pořádek v hl. m. Praze a jeho následky se projevují i na veřejných prostranstvích.

Odstavce 1 a 2 neplatí pro ohňostrojné práce a ohňostroje, pokud jsou prováděny osobou s odbornou způsobilostí podle zákona o pyrotechnice, a dále neplatí pro odpalování prskavek, konfet, dortových a jiných obdobných fontán, pokud jsou jako pyrotechnické výrobky zařazeny do kategorie F1.

K § 4 – Ohňostroje a ohňostrojné práce

Toto ustanovení zakazuje provádět ohňostroj nebo ohňostrojnou práci (která podléhá pouze ohlašovací povinnosti) na určitých místech hlavního města Prahy, tj. v její památkové rezervaci, na řece Vltavě po celém toku a ve stanoveném okruhu od zařízení poskytujících zdravotní lůžkovou péči, od domovů pro seniory a od domovů pro osoby se zdravotním postižením.

Ohňostroje nebo ohňostrojné práce je zakázáno ve stanoveném území provádět i ze soukromých pozemků, střech, mostů, nábřezí, náplavek, mol, lodí, pontonů, či jiných plavidel nebo z jakýchkoli jiných zařízení, neboť uvedené činnosti jsou způsobilé narušit veřejný pořádek v hl. m. Praze a jeho následky se projevují i na veřejných prostranstvích.

Tímto ustanovením se sleduje omezení ohňostrojů, resp. ohňostrojných prací (nepodléhajících povolení podle § 34 odst. 1 zákona o pyrotechnice) na uvedených místech, která nejsou jak z pořádkových tak bezpečnostních důvodů vhodná pro konání tzv. profesionálních ohňostrojů kdykoli v průběhu roku. Cílem ale není tyto činnosti, pokud jsou prováděny osobami s odbornou způsobilostí, zakazovat plošně na celém území hl. m. Prahy, neboť se vychází z toho, že ohňostrojné práce může provádět předepsaným způsobem jen osoba s odbornou způsobilostí, a to po předchozím ohlášení, protože není třeba takové regulace jako pro používání pyrotechnických výrobků ze strany široké veřejnosti.

Pro ohňostroj a ohňostrojnou práci neplatí zákaz ve vymezených dnech, tj. 1. ledna (Nový rok), 1. května (Svátek práce a zároveň den vstupu České republiky do Evropské unie), 8. května (Den vítězství), 15. května (den předcházející svátku světce sv. Jana Nepomuckého), 5. července (Den slovanských věrozvěstů Cyrila

a Metoděje), 28. září (Den české státnosti), 28. října (Den vzniku samostatného československého státu), 17. listopadu (Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva) a 31. prosince (Silvestr). V tyto dny, které jsou převážně dny státního svátku, lze při výročních dějinných událostí očekávat jejich připomenutí s případnou potřebou uspořádat ohňostroj nebo ohňostrojnou práci na jinak zákazem dotčených místech.

Pořádáním ohňostroje nebo ohňostrojné práce (která nepodléhá povolovací povinnosti podle zákona o pyrotechnice) nejsou ustanovením § 4 odst. 2 dotčeny ostatní povinnosti související s touto činností, jako např. povinnost ohlášení, stejně tak např. povinnost dodržovat noční klid v době od 22:00 h do 06:00 h.

K § 5 – Zákaz vypouštění některých výrobků s neřízeným letem

Nově se zavádí bezvýjimečný zákaz vypouštět do volného prostředí výrobky, které jsou založeny na stejném či obdobném principu jako tzv. lampiony štěstí. Tyto výrobky se skládají z balonu různého tvaru a materiálového složení, schopného zachytit a po určitou dobu udržet zahřátý vzduch či horké spaliny, opatřeného v jednom místě otvorem pro vnikání teplého vzduchu či horkých spalin do vnitřní části balonu a dále hořlavé či nehořlavé nosné konstrukce vyvíječe plamenného hoření, horkých spalin či teplého vzduchu, umístěvaného v otvoru balonu. Výrobek je po naplnění balonu horkým vzduchem a spalinami z vyvíječe plamenného hoření určen k neřízenému vypuštění do volného prostředí. Výrobky založené na uvedeném principu se na trhu prodávají pod různými názvy, jako létající přání, létající lampiony, létající lucerny, létající štěstí, balónky štěstí, čínské lampiony, lucerny štěstí, thajské lampiony, apod.

Nebezpečnost zakazované činnosti spočívá v neřízeném a tedy nekontrolovatelném letu výrobku, který v sobě uchovává po určitou dobu otevřený oheň, přičemž jeho směr, dopad a vyhoření se již po jeho vypuštění do vzduchu stává jen nahodilou událostí, která může být ovlivněna řadou faktorů, na něž již nemá člověk žádný vliv (směr větru, tlak, teplota, vlhkost). Z toho vyplývá, že tyto předměty, které se brzy dostávají z dohledu z místa jejich vypuštění do volného prostředí, mohou několik stovek metrů jinde založit při předčasném dopadu (v době, kdy jejich zdroj letu ještě nevyhořel) požár, jak se již v minulosti mnohdy stalo.

Tyto výrobky nelze na území hlavního města Prahy vypouštět ani ze soukromých pozemků, balkonů, lodžii, teras či střech domů, apod., neboť jsou způsobilé kdekoli v hl. m. Praze založit požár.

K § 6 – Zrušovací ustanovení

Pro rozšíření předmětu regulace než stanoví dosud platná obecně závazná vyhláška o používání pyrotechnických výrobků, se k její novelizaci nepřistupuje, nýbrž se přijímá vyhláška nová, s jejíž účinností se ta dosavadní zrušuje.

K § 7 – Účinnost

Účinnost vyhlášky se předpokládá od 1. července 2020.